

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2022-02-

Nr.

DĖL 2020 – 2021 METŲ I PUSMEČIO TEISMŲ ADMINISTRAVIMO TRŪKUMŲ, TAIKYTŲ ORGANIZACINĖS VEIKLOS PRIEMONIŲ IR GEROSIOS PRAKTIKOS APIBENDRINIMO

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, atlikusi valstybinį auditą „Teismų sistema“, 2020 m. liepos 2 d. rašte Nr. SD-(8-9.3.1.-E-6031)532 „Dėl valstybinio audito „Teismų sistema“ metu pastebėtų dalykų“ Nacionalinei teismų administracijai (toliau – Administracija) pateikė rekomendaciją užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos teismuose (toliau – teismai) atliktų administravimo patikrinimų rezultatai būtų susisteminti, apibendrinami ir nustatytu periodiškumu pateikiami Teisėjų tarybai. Atsižvelgus į pateiktą rekomendaciją, Administracijos direktoriaus 2020 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 6P-124-(1.1) nutarta kasmet atlikti teismų išorinių administravimo patikrinimų, kurių metu buvo nustatyti pažeidimai, rezultatų už praėjusius metus apibendrinimą ir pateikti apibendrintą informaciją bei siūlymus dėl galimų teismų veiklos tobulinimo priemonių svarstyti Teisėjų tarybai.

Siekiant užtikrinti, kad teismuose atliktų administravimo patikrinimų rezultatai būtų susisteminti, apibendrinti ir nustatytu periodiškumu pateikiami Teisėjų tarybai, suderinus su Teisėjų taryba apibendrinimo apimtį ir jai nustačius, jog tikslinga atlikti neplaninių tikslinių patikrinimų, atliktų pagal gautus asmenų skundus, apibendrinimą už 2020 m. – 2021 m. pirmą pusmetį, be kita ko, įvertinant, ar dėl įvestų pandemijos valdymo priemonių, karantino nebuvo sisteminių pažeidimų ar trūkumų teismų veikloje, nuotolinių teismo posėdžių organizavime, asmenų aptarnavime ir kt., buvo kreiptasi į teismus su prašymu pateikti informaciją apie nurodytu laikotarpiu atliktus neplaninius tikslinius patikrinimus pagal gautus asmenų skundus.

Administracija, įvertinusi teismų pateiktus duomenis, parengė 2020 metų – 2021 metų I pusmečio teismų administravimo trūkumų, taikytų organizacinės veiklos priemonių ir gerosios praktikos apibendrinimą (toliau – Apibendrinimas).

Apibendrinimas svarstytas Teismų administravimo komitete (toliau – Komitetas). Administracija, įvertinusi Komiteto narių pateiktas pastabas ir pasiūlymus, patikslino Apibendrinimą ir teikia Teisėjų tarybai artimiausiame posėdyje jį svarstyti bei siūlo pavesti Administracijai informuoti teismus apie patikrinimų metu pastebėtus ir įvertintus administravimo trūkumus, teismų taikytas organizacines veiklos priemones jiems spręsti ir nustatytą gerąją praktiką, išsiunčiant teismams Apibendrinimą.

**LIETUVOS
TEISMAI**

PRIDEDAMA:

1. 2020 metų – 2021 metų I pusmečio teismų administravimo trūkumų, taikytų organizacinės veiklos priemonių ir gerosios praktikos apibendrinimas, 10 lapų;
2. Derinimo pažyma, 3 lapai;
3. Protokolinio nutarimo projektas, 1 lapas;
4. Analizuotų neplaninių tikslinių patikrinimų sąrašas, 2 lapai.

Direktorė

Natalija Kaminskienė

2020 METŲ – 2021 METŲ I PUSMEČIO TEISMŲ ADMINISTRAVIMO TRŪKUMŲ, TAIKYTŲ ORGANIZACINĖS VEIKLOS PRIEMONIŲ IR GEROSIOS PRAKTIKOS APIBENDRINIMAS

Lietuvos Respublikos nacionalinės teismų administracijos įstatymo 2 straipsnio 13 ir 14 punktuose nustatyta, kad Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija) renka informaciją apie teismų administracinę veiklą ir teismų organizacinį darbą, teikia apibendrinimus Teisėjų tarybai bei atlieka teismų administracinės ir organizacinės veiklos tyrimus, analizes, apibendrinimus, išskyrus teisingumo vykdymą, teikia pasiūlymus dėl teismų administracinės veiklos ir organizacinio darbo tobulinimo.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, atlikusi valstybinį auditą „Teismų sistema“, 2020 m. liepos 2 d. rašte Nr. SD-(8-9.3.1.-E-6031)532 „Dėl valstybinio audito „Teismų sistema“ metu pastebėtų dalykų“ Administracijai pateikė rekomendaciją užtikrinti, kad teismuose atliktų administravimo patikrinimų rezultatai būtų susisteminti, apibendrinami ir nustatytu periodiškumu pateikiami Teisėjų tarybai. Atsižvelgus į pateiktą rekomendaciją, Administracijos direktoriaus 2020 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 6P-124-(1.1) nutarta kasmet atlikti teismų išorinių administravimo patikrinimų, kurių metu buvo nustatyti pažeidimai, rezultatų už praėjusius metus apibendrinimą ir pateikti apibendrintą informaciją bei siūlymus dėl galimų teismų veiklos tobulinimo priemonių svarstyti Teisėjų tarybai. Siekiant užtikrinti, kad teismuose atliktų administravimo patikrinimų rezultatai būtų susisteminti, apibendrinti ir nustatytu periodiškumu pateikiami Teisėjų tarybai, bei suderinus su Teisėjų taryba apibendrinimo apimtį, jog tikslinga atlikti neplaninių tikslinių patikrinimų, atliktų pagal gautus asmenų skundus, apibendrinimą už 2020 m. – 2021 m. pirmą pusmetį, be kita ko, įvertinant, ar dėl įvestų pandemijos valdymo priemonių, karantino nebuvo sisteminių pažeidimų ar trūkumų teismų veikloje, nuotolinių teismo posėdžių organizavime, asmenų aptarnavime ir kt., buvo kreiptasi į Lietuvos Respublikos teismus su prašymu pateikti informaciją apie nurodytu laikotarpiu atliktus neplaninius tikslinius patikrinimus pagal gautus asmenų skundus.

Administracijoje iš Lietuvos Respublikos teismų gauta devyniolika patikrinimo aktų, surašytų atliekant neplaninius tikslinius patikrinimus pagal gautus asmenų skundus už 2020 metus, bei trys patikrinimo aktai, surašyti atliekant neplaninius tikslinius patikrinimus pagal gautus asmenų skundus už 2021 metų pirmą pusmetį. Siekiant formuoti vienodą administracinės veiklos priežiūros vykdymo praktiką, Administracija teikia Teisėjų tarybai iš teismų gautuose patikrinimų aktuose nurodytų teismų administravimo trūkumų bei priemonių, kurių buvo imtasi nustatytiems trūkumams pašalinti, taip pat gerosios praktikos apibendrinimą.

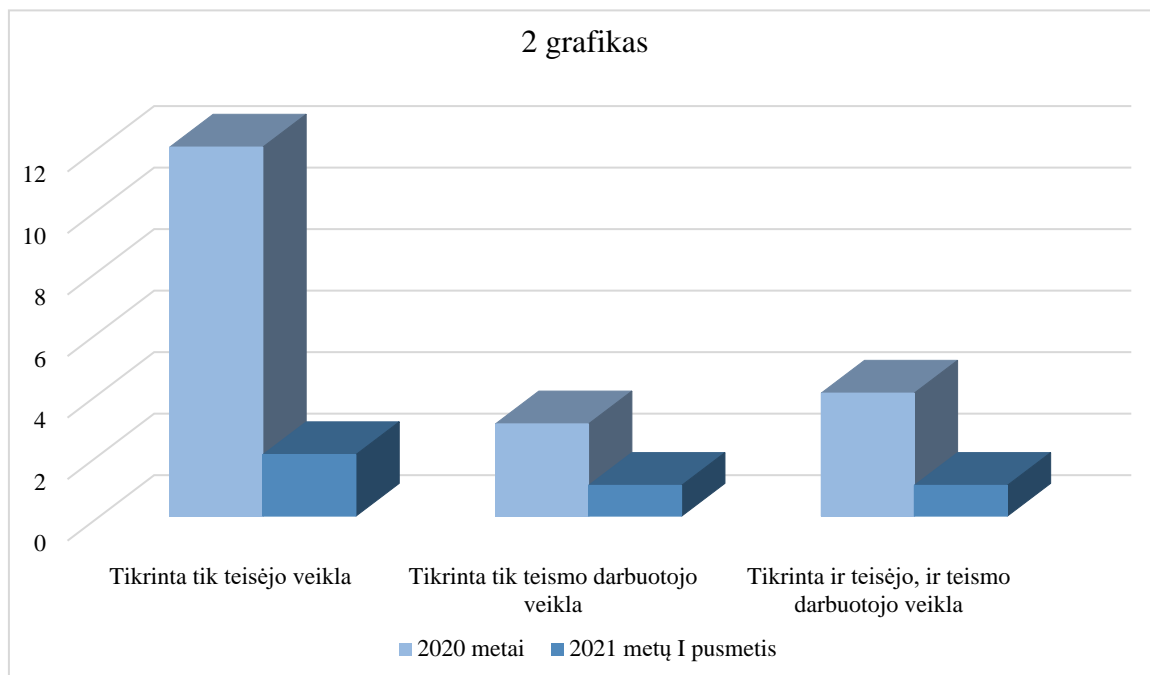
Išanalizavus gautus patikrinimo aktus, matyti, kad tiek 2020 metais, tiek 2021 metų pirmą pusmetį teismuose atlikti neplaniniai tiksliniai patikrinimai daugiausia buvo skirti bylų nagrinėjimo kokybės bei proceso operatyvumo, teisėjų veiklos efektyvumo, Teisėjų etikos kodekso laikymosi, teisėjų ir teismo darbuotojų organizacinės veiklos ir kitų administravimo sričių patikrinimui pagal gautus skundus. Neplaniniai tiksliniai patikrinimai dažniausiai buvo inicijuojami konkrečių teisėjų veiklai patikrinti pagal jų nagrinėjamose bylose dalyvaujančių asmenų skundus/pareiškimus arba

pagal teismo teisėjų, teismo darbuotojų skundus/pareiškimus dėl teismo vadovo atliekamo galimai netinkamo vidinio teismo administravimo.

Iš 2020 metais – 2021 metų pirmo pusmečio inicijuotų neplaninių tikslinių patikrinimų matyti, kad:

- keturiais atvejais nenustatyti pažeidimai;
- keturiolikoje atvejų buvo nustatyti neesminiai teisėjų organizacinės veiklos trūkumai ir, atsižvelgiant į nustatytų pažeidimų pobūdį, dažniausiai apsiribota pokalbiu su teisėju bei informacijos pateikimu kitiems teisėjams teismo teisėjų susirinkimuose, siekiant išvengti analogiško pobūdžio pažeidimų;
- trimis atvejais pasiūlyta kreiptis dėl drausmės bylos teisėjui iškėlimo;
- vienu atveju neplaninis tikslinis patikrinimas buvo nutrauktas, nesurašius patikrinimo akto, kitu atveju tyrimas baigtas pasiekus bendrą susitarimą tarp teismo pirmininko, teisėjų ir sudarytos patikrinimo komisijos dėl teismo organizacinės veiklos, nenurodant patikrinimo metu nustatytų trūkumų, apsiribojant išvada dėl pasiekto susitarimo fakto (1 grafikas);
- septyniais atvejais (trimis atvejais neplaninis tikslinis patikrinimas buvo atliekamas tikrinant tik teismo darbuotojo darbą, keturiais atvejais tikrintas ir teisėjo, ir teismo darbuotojo darbas) iš dvidešimt dviejų buvo tikrintas ne tik teisėjų, bet ir teismo darbuotojų darbas pagal gautus skundus (2 grafikas). Daugumoje atvejų nustatyti tam tikri pažeidimai. Patikrinus teismo darbuotojų darbą pagal gautus skundus, padarytos išvados ir apsiribota pokalbiu su asmenimis, pažeidusiais savo darbinės funkcijas, vienu atveju inicijuotas tyrimas dėl galimo tarnybinio nusižengimo padarymo. Duomenų apie drausminių nuobaudų skyrimą nebuvo gauta.

Išanalizavus Administracijai pateiktą informaciją apie teismuose atliktus neplaninius tikslinius patikrinimus ir jų pagrindu parengtus patikrinimo aktus nustatyta, kad tik vienuolikoje atvejų iš dvidešimt dviejų po patikrinimo aktų surašymo buvo priimti administravimo subjektų sprendimai dėl patikrinimo išvadų. Likusioje dalyje informacijos apie priimtus sprendimus dėl patikrinimo išvadų nėra pateikta.

Atkreiptinas dėmesys, jog neplaninių tikslinių patikrinimų metu daugiausia dėmesio buvo skiriama priemonėms, užtikrinančioms bylų nagrinėjimo kokybę bei proceso operatyvumą, taip pat teismo, teisėjų ir teismo personalo veiklos efektyvumą, Teisėjų etikos kodekso laikymąsi ir aukštą teismo personalo profesinę kultūrą. Tačiau tik keliuose neplaniniuose tiksliniuose patikrinimo aktuose buvo įvertintos priemonės, užtikrinančios teismo veiklos skaidrumą ir atvirumą visuomenei bei nuolatinį teisėjų ir teismo personalo kvalifikacijos kėlimą.

Apibendrinus iš teismų gautą informaciją apie 2020 metais – 2021 metų pirmą pusmetį atliktus neplaninius tikslinius patikrinimus pagal gautus asmenų skundus, nustatyti toliau apibendrinime aprašomi trūkumai ir numatytos priemonės vidinio teismų administravimo tikslams užtikrinti.

Dėl bylų nagrinėjimo trukmės ir terminų nesilaikymo

Išanalizavus Administracijai pateiktus neplaninius tikslinius patikrinimo aktus aptariamu laikotarpiu, nustatyta, kad dalis patikrinimų buvo atliekami pagal gautus asmenų skundus dėl bylų nagrinėjimo trukmės ir terminų nesilaikymo. Skundai dėl ikiteisminio tyrimo teisėjo nutarčių ir kitų teismo tyrimo dokumentų, kurie teisėjo nutartimi buvo perduoti pagal teisingumą arba perduoti aukštesnės instancijos teismui, išsiųsti pažeidžiant Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) nuostatas. Patikrinimo aktuose fiksuota, jog skundus dėl ikiteisminio tyrimo teisėjo nutarties teisėjas priėmė pasinaudodamas Integruotos baudžiamojo proceso sistemos (toliau – IBPS) funkcionalumu, paspausdamas mygtuką „Surašyti rezoliuciją“, bet į apygardos teismą neišsiuntė, t. y. nepasinaudojo teisėjui suteikta išskirtine teise (prisijungus tik iš teisėjo paskyros prie IBPS) ir nepaspaudė mygtuko „Persiųsti aukštesniajam teismui“. Taip šeši skundai nebuvo laiku išsiųsti nagrinėti apygardos teismui bei buvo pažeisti BPK 130 straipsnio 1 dalyje ir 440 straipsnio 2 dalyje numatyti terminai. Procesiniai terminai taip pat buvo pažeisti, kai, išnagrinėjus prašymą patvirtinti procesinės prievartos priemonės teisėtumą, priimta nutartis perduoti prašymą pagal

teisingumą, tačiau tolimesniems veiksams nei raštinės specialistui, dirbančiam su IBPS, nei bylas skirstančiam asmeniui apie tai nebuvo pranešta, todėl nebuvo galimybės atlikti techninius pakeitimus (panaikinti IBPS paskirtą teisėją ir vėl Lietuvos teismų informacinės sistemos (toliau – LITEKO) bylų skirstymo modulyje atsiradusį prašymą perskirti kitiems rūmams). Analogiškas prašymas prokuratūros buvo pateiktas pakartotinai ir LITEKO bylų skirstymo moduliui paskirtas tų pačių teismo rūmų ikiteisminio tyrimo teisėjui. Taip buvo pažeistos teismo patvirtintos bylų skirstymo teismo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklės, kuriose numatyta, kad jei teisėjas, kuriam byla buvo paskirta, nustatė, kad byla yra nepriskirtina teismo rūmų kompetencijai, teisėjas informuoja apie tai teismo pirmininką ir priima nutartį dėl bylos perdavimo nagrinėti į kitus teismo rūmus bei įsėga ją į LITEKO. Bylas skirstantis asmuo LITEKO priemonėmis informuojamas apie priimtą nutartį ir poreikį įvesti teisėjo pakeitimo teisinius pagrindus. Įvedus šiuos duomenis, byla pakartotinai įtraukiama į skirstomų bylų sąrašą. Teismo rūmams, kuriems byla buvo paskirta, pakartotinai ta byla negali būti skiriama, išskyrus jei teismo pirmininkas arba jo pavaduotojas nusprendžia kitaip.

Atliekant neplaninius tikslinius patikrinimus nustatyti ir kiti proceso terminų pažeidimo faktai: baudžiamojoje byloje teismo posėdžio metu paskelbta pertrauka truko ilgiau nei vienas mėnuo; baudžiamojoje byloje nuosprendis buvo paskelbtas pažeidžiant BPK 302 straipsnio 4 dalies nuostatas, t. y. nuosprendis paskelbtas vėliau negu po keturiasdešimt penkių dienų; teisėjo rezoliucijos ant šalių prašymų dėl sprendimo priėmimo ir paskelbimo buvo uždėtos tik po dviejų – trijų savaičių nuo jų gavimo; sprendimai už akių priimti praleidus Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 285 straipsnio 6 dalyje nustatytą terminą; sprendimas paskelbtas praleidus CPK 269 straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą; byla su apeliaciniu skundu į apeliacinę instanciją išsiųsta praleidus CPK nustatytą terminą; praleistas terminas preliminarium sprendimui priimti.

Tik viename iš atliktų neplaninių tikslinių patikrinimų pagal gautą asmens skundą dėl baudžiamosios bylos nagrinėjimo trukmės nustatyta, kad baudžiamosios bylos nagrinėjimas nėra užsitęsęs. Patikrinimo akte nurodyta, kad baudžiamoji byla buvo pripažinta sudėtinga, jos nagrinėjimas užtruko dėl objektyvių priežasčių: proceso dalyvių nedarbingumo, gynėjų užimtumo kitose bylose, paskelbto karantino, kitų svarbių priežasčių. Buvo padarytos išvados, kad teismas tinkamai išnaudojo galimybes sklandžiam bylos nagrinėjimui, posėdžius organizavo intensyviai ir efektyviai. Teismas atsisakė bylą nagrinėti nuotoliniuose teismo posėdžiuose dėl nepakankamai geros garso ir vaizdo įrašų kokybės, didelio jų kiekio, siekdamas išvengti proceso dalyvių interesų pažeidimo, tačiau iš patikrinimo akto turinio nėra galimybės nustatyti, kokiais kriterijais vadovaujantis teisėjas vertino garso ir vaizdo įrašų kokybę.

Apibendrinus gautuose įsakymuose dėl patikrinimo išvadų priimtus sprendimus, susijusius su nustatytais bylų nagrinėjimo trukmės ir terminų nesilaikymo pažeidimais, buvo nuspręsta taikyti šias priemones:

- įpareigoti ikiteisminio tyrimo funkcijas atliekantį teisėją suorganizuoti komandoje (tarp teisėjo, teisėjo padėjėjo ir teismo posėdžių sekretoriaus) savikontrolės mechanizmą;
- įpareigoti teismo raštinės skyriaus vedėją imtis priemonių užtikrinant savikontrolės mechanizmo veikimą teismo raštinės skyriuje (specialistas, dirbantis su IBPS, po lydraščio pasirašymo turėtų patikrinti, ar teisėjas IBPS išsiuntė skundą apygardos teismui ir apie tai pažymėti lydraštyje);

– kiekvienų metų pabaigoje įsakymu paskirti ikiteisminio tyrimo funkcijas atliekantį teisėją apmokyti būsimą ikiteisminio tyrimo teisėją (kai teisme ikiteisminio tyrimo teisėjai rotuojasi kas metus);

– terminų pažeidimo klausimą ir siūlomas priemones pažeidimų prevencijai apsvarstyti teismo teisėjų susirinkime.

Dėl teisėjų organizacinės veiklos ir Teisėjų etikos kodekso laikymosi

Kaip jau buvo minėta, neplaniniai tiksliniai patikrinimai 2020 metų – 2021 metų pirmo pusmečio laikotarpiu dažniausiai buvo inicijuojami konkrečių teisėjų veiklai patikrinti pagal jų nagrinėjamose bylose dalyvaujančių asmenų skundus/pareiškimus. Iš patikrinimo aktų matyti, kad nustatyti trūkumai, susiję su netinkama teismo posėdžio vedimo kultūra, šališkumu, oficialios kalbos, pagarbos proceso dalyviams ir kitų Teisėjų etikos kodekso reikalavimų galimo nelaikymo.

Vienas iš patikrinimų buvo inicijuotas tuo pagrindu, kad teisėjai, organizuodami teismo posėdžius administracinių nusižengimų bylose, nesilaikė teisenos kalbos reikalavimų, numatytų Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 568 straipsnio 1 dalyje. Teismo procesas buvo vedamas valstybine lietuvių kalba, nemokančiam valstybinės kalbos proceso dalyviui buvo užtikrintas vertėjo dalyvavimas, jiems buvo verčiama, tačiau proceso dalyvių pasisakymai, paaiškinimai iš užsienio kalbos į lietuvių kalbą nebuvo verčiami. Atliepiant į neplaninio tikslinio patikrinimo metu nustatytą trūkumą, teismo teisėjams ir vertėjams priminta apie pareigą proceso dalyvių pasisakymus ir paaiškinimus išversti į valstybinę kalbą.

Iš pareiškėjų gauta nusiskundimų dėl teisėjų elgesio proceso metu. Patikrinimo akte konstatuota, kad teisėjas galimai ne visada teismo posėdžių metu pagarbiai išklausė procese dalyvaujančius asmenis, ne visada nedemonstravo savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims, ne visada laikėsi dalykiško ir pagarbaus bendravimo su kitais asmenimis reikalavimų, ne visada kalbėjo oficialiai ir mandagiai, neužkirto kelio nukentėjusio asmens įžeidinėjimui, nevengė griežtesnių pasisakymų, balso pakėlimo, moralizavimo, vartojo ne itin pagarbias ar mandagias frazes, taip pat replikas, nesusijusias su byla, kurios proceso dalyvių galėjo būti suprastos nevienareikšmiškai. Teisėjas galimai vartojo žodžius ar formuluotes, dėl kurių galėjo kilti nepamatuotų interpretacijų, dviprasmybių, nevengė žargonų, paniekinamų žodžių ir posakių, o jo užduodami klausimai galimai buvo pertekliniai, nesusiję su bylos aplinkybėmis ir esme, besikartojantys. Teisėjas neatvyko balsu perskaityti priimto teismo sprendimo dėl organizacinių nesklandumų, t. y. teismo posėdžių sekretorei galimai laiku nepranešus teisėjui apie atvykusias šalis. Daugumoje patikrinimo aktų konstatuota, kad teisėjo atsakomybės tikslai jau yra pasiekti ir pakanka apsiriboti pokalbiu su teisėju dėl nustatytų trūkumų, vėliau nagrinėtus atvejus papildomai aptariant ir teismo teisėjų susirinkimuose. Pokalbiuose su teisėjais, kurių organizacinėje veikloje nustatyti trūkumai, pasiūlyta vengti pasisakymų klausimais, kurie nesusiję su bylos esme ir procesu, dėl bylos duomenų ir aplinkybių vertinimo, vadovaujant teismo posėdžiui kalbėti trumpai, aiškiai, nesikartoti, nesivelti į diskusijas su dalyvaujančiais byloje asmenimis. Taipogi imtis priemonių užtikrinti sklandesnį teismo posėdžių organizavimą, teisėjo komandos bendradarbiavimą.

Pasitaikė ir tokių atvejų, kai byloje, kurioje pranešėjas ir kolegijos pirmininkas buvo konkretus teisėjas, bylos nagrinėjimas paskirtą rašytinio teismo posėdžio dieną neįvyko. Teisėjas nepateikė teisėjų kolegijos nariams bylos teisinių ir faktinių aplinkybių bei nederino galimo procesinio sprendimo. Vienas iš patikrinimų inicijuotas tuo pagrindu, kad numatytą teismo sprendimo priėmimo ir paskelbimo dieną teisėjas nebuvo surašęs viso teismo sprendimo. Nepriėmus procesinio dokumento dėl sprendimo priėmimo ir paskelbimo termino pratęsimo ar atnaujinimo, sprendimas buvo surašytas

atgaline data, paskelbtas po mėnesio ir pasirašytos tik šio procesinio sprendimo kopijos. Tokiais savo veiksmais teisėjas galimai neužtikrino, kad tinkamai būtų įgyvendinta byloje dalyvaujančių asmenų teisė gauti teismo sprendimo kopiją ir teisė nepraleidus termino apskųsti priimtą sprendimą apeliacine tvarka. Aptariamais atvejais konstatavus teisėjų administracinės veiklos trūkumus, suformuotos išvados dėl kreipimosi į Teisėjų etikos ir drausmės komisiją motyvuotais teikimais dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjams.

Dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo

Viename iš atliktų neplaninių tikslinių patikrinimų nagrinėtas atvejis pagal pareiškėjo pranešimą apie galimus įstatymo pažeidimus, t. y. teisėjo galimą šališkumą ir nušalinimo (nusišalinimo) pagrindų buvimą. Atlikus neplaninį tikslinį patikrinimą, pareiškėjo skundo pagrįstumas nebuvo konstatuotas, tačiau teismas atkreipė dėmesį į atvejus, kai advokatas, su kuriuo teisėjas kartu studijavo universitete, atlieka savo profesines pareigas byloje, o ne gina savo asmeninius interesus, savaime neturėtų kelti abejonių teisėjo šališkumu ir teisėjas dėl to neturi pareigos nusišalinti. Akcentuota, kad teismo pirmininkas pagal Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymą teisėjams turėtų nuolat priminti apie pareigą deklaruoti privačius interesus įstatymo nustatyta tvarka.

Dėl teismo vidinės komunikacijos

Patikrinimai atskleidė, kad teismuose dažnai kyla problemų dėl teismo vidinės komunikacijos, bendros teisėjų kolektyvo bendravimo ir bendradarbiavimo atmosferos, vidaus administravimo priemonių ir jų atlikimo formos trūkumų. Minėti patikrinimai inicijuoti gavus teisėjų ir/ar teismo darbuotojų skundus dėl teismo pirmininko ar teismo pirmininko pavaduotojo, laikinai einančio teismo pirmininko pareigas, komunikacijos stokos. Teismo vadovo priimti sprendimai, nenurodant sprendimų motyvų ar taikytų kriterijų, teismo teisėjų nuomonės neišklausymas, susirinkimų su teisėjais, teismo darbuotojais nebuvimas, galimai didesnis palankumas kai kuriems teismo darbuotojams, lėmė išaugusį nepasitenkinimą teismo vadovo vykdoma veikla.

Nors viename patikrinimo akte tyrimas baigtas pasiekus bendrą teismo teisėjų, teismo vadovybės ir patikrinimą teisme atlikti pavestos komisijos susitarimą, sutarus dėl principinių nuostatų organizuojant teismo darbą, tačiau likusiuose patikrinimo aktuose numatytos priemonės, padėsiančios pagerinti ne tik vidinę teismo komunikaciją, bet ir teismo pirmininko/jo pavaduotojo, laikinai einančio pirmininko pareigas, veiklą bei kvalifikaciją, t. y. patikrinimo aktuose teismo pirmininkui pasiūlyta pagilinti teorines ir praktines žinias organizacijos vidinės komunikacijos ir vidaus administravimo priemonių taikymo srityse, dalyvaujant kvalifikacijos kėlimo renginiuose, įpareigojant kvalifikaciją pakelti per einamuosius metus, ir išorinio administravimo subjektui (apygardos teismo pirmininkui) pateikti tai patvirtinančius dokumentus.

Svarbu pažymėti, kad 2021 metais viename iš apylinkės teismų buvo inicijuotas dar vienas neplaninis tikslinis teismo pirmininko veiklos patikrinimas dėl jo elgesio pagal kanclerio pateiktą pranešimą. Patikrinimas buvo nutrauktas ir tikslinio neplaninio patikrinimo aktas nebuvo surašytas, gavus pakartotinį pranešimą iš teismo kanclerio apie pasikeitusias aplinkybes. Tikslios inicijuoto ir vėliau nutraukto patikrinimo priežastys iš pateiktų administravimo subjekto priimtų sprendimų turinio nėra žinomos.

Dėl teisėjų padėjėjų darbo organizavimo

Nemažą dalį neplaninių tikslinių patikrinimų 2020 metų – 2021 metų pirmo pusmečio laikotarpiu sudarė skundai dėl teismo, teisėjų ir teismo personalo veiklos efektyvumo. Iš gautų

patikrinimo aktų nustatyta, kad teisme nebuvo patvirtintas teisėjų padėjėjų ir kitų pareigybių (teisininko, specialisto konsultanto) priskyrimo dirbti su teisėjais tvarkos aprašas. Teismuose teisėjų komandos formuotos neformalizuotais, tinkamai neiškomunikuotais kriterijais, per daug individualizuojant teisėjų padėjėjų (teisininkų, specialistų konsultantų) individualias savybes. Taip pat nebuvo užtikrinamos tinkamos ir lygiavertės teismo teisėjų darbo sąlygos vieniems teisėjams priskyrus dirbti teisėjo padėjėjus, kitiems – teisininkus, specialistus konsultantus, neįgijusius universitetinio teisinio išsilavinimo ar neturinčius teisinio darbo patirties. Tai sąlygojo teismo teisėjų susipriešinimą, galimą teisėjų darbo krūvio netolygumą. Nagrinėjamuose skunduose buvo keliami klausimai dėl teismo pirmininko neveikimo, inicijuojant atrankas į laisvas teisėjų padėjėjų darbo vietas, skatinimo priemonių jiems neskrymo bei aiškių kriterijų nenustatymo. Pažeidimai dėl atrankų iniciavimo į laisvas teisėjų padėjėjų darbo vietas nebuvo konstatuoti, dėl aiškių skatinimo priemonių teismo darbuotojams kriterijų nustatymo plačiau patikrinimo aktuose nepasisakyta. Nustatytas atvejis, kai teisėjas formuluodavo darbuotojams sunkiai įvykdomas arba nepriklausančias pagal pareigybės aprašymus užduotis, pvz., teismo posėdžių sekretorė ruošdavo procesinių dokumentų projektus.

Apibendrinus gautuose įsakymuose dėl patikrinimo išvadų priimtus sprendimus, susijusius su nustatytais teismo, teisėjų ir teismo personalo veiklos efektyvumo trūkumais, buvo nuspręsta taikyti šias priemones:

- parengti teisėjų padėjėjų, teisininkų ar specialistų konsultantų priskyrimo tvarkos projektą ir jį pateikti teismo teisėjų susirinkimui spręsti dėl teisėjų padėjėjų, teisininkų ar specialistų konsultantų priskyrimo tvarkos projekto patvirtinimo;
- užtikrinti, kad specialisto konsultanto, neturinčio aukštojo universitetinio teisinio išsilavinimo, priskyrimas teisėjui netaptų nuolatinio pobūdžio;
- siekiant užtikrinti lygiavertes darbo sąlygas visiems teisėjams, dirbant su teisėjo padėjėjais, kurie jau yra įgiję universitetinį teisinį išsilavinimą, inicijuotas teisėjų padėjėjų, laikinai negalinčių vykdyti savo funkcijų, pavadavimo tvarkos projekto rengimas;
- teismo pirmininkui organizuojant teisėjo padėjėjų darbą, pasiūlyta atsižvelgti į teisėjų, tiesiogiai dirbančių su padėjėjais, nuomonę, o priimant sprendimus dėl darbuotojų priskyrimo konkretiems teisėjams, skatinimo priemonių skyrimo ir/ar jų taikymo, nurodyti aiškius kriterijus ar priežastis, kodėl buvo priimti vienokie ar kitokie sprendimai.

Dėl teismo darbuotojų galimai padarytų tarnybinių nusižengimų tyrimų atlikimo tvarkos

Iš Administracijai pateikto neplaninio tikslinio patikrinimo akto matyti, kad, atliekant teismo darbuotojų galimai padarytų tarnybinių nusižengimų tyrimus, analogiškose situacijose taikomi skirtingi tyrimo metodai. Taip pat teismo pirmininko pavaduotojams pavesta atlikti valstybės tarnautojo galimai padaryto tarnybinio nusižengimo tyrimą, kai teisė atlikti tarnybinio nusižengimo tyrimą yra suteikta valstybės tarnautojui, dirbančiam tame pačiame teisme ir atliekančiam personalo administravimo funkcijas ar kitam valstybės tarnautojui, bet ne teisėjams. Nors pradėtas valstybės tarnautojo galimai padaryto nusižengimo tyrimas išorinio teismo administratoriaus sudarytos komisijos nebuvo vertinamas kaip paveiki vidaus administravimo priemonė, kalbant apie psichologinio smurto apraiškas teisme, tačiau pasiūlyta imtis šių priemonių nustatytiems trūkumams pašalinti: užtikrinti, kad dėl analogiškų aplinkybių atliekami galimi darbo pareigų pažeidimo tyrimai būtų vykdomi taikant vienodus tyrimo metodus ir kriterijus; valstybės tarnautojo galimo tarnybinio nusižengimo tyrimą pavesti atlikti teisės aktuose nurodytiems subjektams bei parengti vidaus teisės

aktą, kuriame būtų aiškiai išvardytos tinkamo elgesio darbe normos, gynybos galimybės esant netinkamam elgesiui, paaiškęjus psichologinio smurto atvejui.

Dėl teismo darbuotojų asmens duomenų apsaugos, atliekant galimai padaryto tarnybinio nusižengimo tyrimą

Viename iš neplaninių tikslinių patikrinimo aktų fiksuota, jog, apklausiant valstybės tarnautoją dėl galimai padaryto tarnybinio nusižengimo, buvo daromas garso įrašas, apie kurį valstybės tarnautojas nebuvo informuotas iš anksto, jam nebuvo išaiškinta apie surinktų duomenų tvarkymą, naudojimą, saugojimą ir/ar perdavimą. Atliekant to paties valstybės tarnautojo galimo tarnybinio nusižengimo tyrimą, buvo peržiūrimi įvykio dienos vaizdo duomenys. Prieš atliekant darbuotojų komunikacijos, elgesio, vietos ar judėjimo stebėjimą yra būtina atlikti poveikio duomenų apsaugai vertinimą. Nagrinėjamu atveju duomenų apie tokį poveikio duomenų apsaugai vertinimo atlikimą nebuvo pateikta. Vilniaus miesto apylinkės teismo patikrinimo akte konstatavus teismo vidinio administravimo trūkumą dėl asmens duomenų pažeidimo, buvo apsiribota siūlymu užtikrinti teismo darbuotojų asmens duomenų apsaugą, tačiau konkrečios priemonės nebuvo numatytos.

Dėl netinkamo daiktų ir proceso dalyvių duomenų saugojimo

Iš Administracijai pateikto patikrinimo akto nustatytas vienas atvejis, kai buvo prarasta kartu su baudžiamąja byla teismui pateikta nuteistojo asmens tapatybės kortelė ir proceso dalyvių duomenys, kurie vėliau pakartotinai buvo gauti iš kaltinimą palaikančio prokuroro. Atliekant patikrinimą, konkretus darbuotojas, dėl kurio veiksmų buvo prarastas asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas, nebuvo nustatytas, tačiau konstatuoti teismų organizacinės veiklos trūkumai. O būtent: apygardos teismui siunčiant apeliacinį skundą su baudžiamąja byla, lydraštyje nebuvo nurodyta, jog siunčiama ir nuteistojo asmens tapatybės kortelė, kuri buvo paimta iš kaltinamojo taikytos kardomosios priemonės pagrindu. Lydraštyje buvo nurodyta, kad apygardos teismui kartu su baudžiamąja byla ir apeliaciniu skundu yra perduodami proceso dalyvių duomenys ir daiktai, turintys reikšmės nusikalstamai veikti tirti ir nagrinėti – DVD diskas su vaizdo ir garso įrašu. Pradėjus nuosprendžio vykdymo veiksmus, įskaitant ir jo perdavimą laisvės atėmimo įstaigai, nuteistojo asmens tapatybės kortelės apylinkės teisme pasigesta nebuvo, jos neieškota ir apie dokumentą nieko nepasisakyta. Apygardos teismo vidaus teisės aktuose (teismo dokumentų valdymo apraše, susipažinimo su bylų medžiaga, kopijų darymo bei apmokėjimo teisme taisyklėse) nėra aiškiai įvardinta, kur turi būti saugomi proceso dalyvių asmens duomenys ir asmens dokumentai (jei tokie atsiųsti su byla), pateikus bylą susipažinti bet kuriam tokią teisę turinčiam asmeniui, ir kas už minėtus dokumentus, kol byla išnešta susipažinti, atsako. Pažymėtina, kad bylų, išduotų advokatams, prokurorams susipažinti, apskaitos žurnale teismo raštinės darbuotoja, pateikdama bylą susipažinti, tik pasirašydavo, nenurodydama savo pareigų, vardo, pavardės. Ši aplinkybė apsunkino procesą, siekiant įvardinti darbuotoją, pateikusį bylą susipažinti ir atsakančią už saugų ir tinkamą susipažinimo procesą bei tuo metu iš bylos išimtų proceso dalyvių asmens duomenų tinkamą saugojimą.

Patikrinimo eigoje įvertinus surinktą informaciją ir konstatavus teismų vidinio administravimo veiklos trūkumus, buvo siūloma tiek apylinkės, tiek apygardos teismų viduje aptarti tikslinio patikrinimo išvadas bei inicijuoti tiek apylinkės, tiek apygardos teismų vidinio reguliavimo aktų pakeitimus, susijusius su bylose esančių proceso dalyvių asmens duomenų įforminimu ir saugojimu, tikslų lydimųjų raštų sudarymu, asmens duomenų, paimtų paskyrus kardomąją priemonę – dokumento paėmimą, tinkamą laikymą/saugojimą ir įforminimą. Šioms priemonėms įgyvendinti nustatytas terminas, o už tai atsakingi asmenys įpareigoti informuoti apygardos teismo pirmininką apie jiems pavestų užduočių įvykdymą. Konstatavus asmens duomenų pažeidimą teismuose, priimtas

sprendimas asmens duomenų saugumo pažeidimų žurnale užfiksuoti asmens duomenų saugos pažeidimą, tvarkant baudžiamosios bylos dokumentus, parengti ir kompetentingai priežiūros institucijai išsiųsti duomenų valdytojo pranešimą apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, taip pat parengti raštus nuteistajam, kurio asmens tapatybės kortelė buvo prarasta, ir Migracijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kuriais pranešama apie prarastą ir dėl šios priežasties negaliojančiu paskelbtiną asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą.

Dėl netinkamo asmenų aptarnavimo ir teismo darbo organizavimo karantino laikotarpiu

Vis dar pasitaiko pavienių atvejų, kai yra gaunami skundai dėl teismo darbuotojų netinkamo asmenų aptarnavimo. Nagrinėjamu atveju apylinkės teismo raštinės skyriaus darbuotojai, aptarnaudami asmenis, ne visiškai laikėsi Asmenų aptarnavimo teismuose standarto nuostatų, t. y. atsiliepę telefonu, nepristatė savo pareigų, vardo ir pavardės. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad, šalyje paskelbus karantiną, apylinkės teisme darbo organizavimas vyko pagal Teisėjų tarybos nurodytas rekomendacijas, kuomet didelė dalis darbuotojų dėl teisėtos priežasties tam tikru laikotarpiu nedirbo, keitėsi tarpusavyje arba dirbo nuotoliniu būdu. Interesantams ne visada pavykdavo prisiskambinti į teismo raštinę nurodytais telefonais, o nagrinėjamu atveju dėl netyčinės klaidos proceso šaliai nustatytu laiku nebuvo išsiųstas ieškinys su priedais. Atlikus tikslinį neplaninį patikrinimą teisme ir nustačius šiuos trūkumus, buvo priimtas sprendimas papildomai visiems teismo darbuotojams priminti pareigą tinkamai prisistatyti, pasakant savo pareigas, vardą ir pavardę. Teismo raštinės skyriaus darbas organizuotas taip, kad užtikrintų tinkamą interesantų aptarnavimą, o pastebėjus klaidą dėl procesinių dokumentų neišsiuntimo, ieškinys su priedais nedelsiant buvo išsiųstas, proceso šalis apie padarytą klaidą informuota telefonu, todėl papildomų priemonių teisme nebuvo imtasi.

Dėl teismo procesinių dokumentų rengimo

Analizuotas patikrinimas teisme atskleidė, kad teismo procesiniai dokumentai vis dar yra rengiami nesilaikant vieningos formos ir struktūros reikalavimų. Taip menkinamas teismo procesinio sprendimo estetiškas vaizdas, sudaromas netvarkingas išpūdis, procesinis sprendimas neatitinka privalomam oficialiam dokumentui keliamų reikalavimų. Siekiant suvienodinti teismo procesinių sprendimų rengimą ir tinkamai užtikrinti aukštą teismo personalo profesinę kultūrą, procesinių dokumentų ir jų projektų rengėjams patarta laikytis teismo patvirtintų teismo procesinių dokumentų kokybės standartų reikalavimus atitinkančių sprendimų ir nutarčių formų, siekiant suvienodinti visų teismo rūmų sprendimų struktūrą bei formą. Atsižvelgiant į tai, kad teismo procesiniai sprendimai turi atitikti formos, struktūros, turinio, teisės terminijos reikalavimus ir bendrinės lietuvių kalbos normas, patarta teismo procesinių sprendimų projektų rengėjams nuolat atnaujinti žinias ir laikytis Teisėjų tarybos 2016 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 13P-65-(7.1.2) „Dėl Rekomenduojamų teismų procesinių sprendimų kokybės standartų patvirtinimo“ patvirtintuose Rekomenduojamų teismų procesinių sprendimų kokybės standartuose ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytyje reikalavimų.

Dėl patikrinimo aktuose nurodytos gerosios praktikos

Vertinant gautą informaciją apie atliktus neplaninius tikslinius patikrinimus pagal gautus asmenų skundus matyti, kad Administracijai pateiktuose patikrinimo aktuose nebuvo aiškiai nurodyti gerosios praktikos pavyzdžiai. Daugumoje patikrinimo aktų pateiktos išvados, kai kuriuose – siūlymai teismo pirmininkui imtis tam tikrų priemonių nustatytiems trūkumams pašalinti. Pastebėta, kad teismai nustato gerosios praktikos pavyzdžius, bet jų neįvardija ir neakcentuoja kaip gerosios

praktikos. Manytina, kad gerosios praktikos pavyzdžiais galėtų būti įvardinta ši teismo taikoma praktika:

- įdiegtas teisėjų komandos ir raštinės skyriaus savikontrolės mechanizmas dėl terminų laikymosi;
- organizuoti ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijas atliekančių teisėjų mokymai teismo viduje, jeigu teisėjai šias funkcijas atlieka kas metus ir rečiau;
- teismo vidinių teisės aktų pasitvirtinimas, siekiant detaliai reglamentuoti teisėjų padėjėjų (teisininkų, specialistų konsultantų) priskyrimą dirbti su teisėjais, jų pavadavimo tvarkas;
- teismo vidinių teisės aktų tikslinimas/keitimas, siekiant detaliai reglamentuoti darbuotojų veiksmus ir jų atsakomybių ribas dirbant su bylomis bei jų priedais;
- teismuose patvirtintos teismo procesinių sprendimų kokybės standartų reikalavimus atitinkančių sprendimų ir nutarčių (procesinių dokumentų) formos;
- siekiant suvienodinti teismo procesinių sprendimų rengimą ir tinkamai užtikrinti aukštą teismo personalo profesinę kultūrą, atliekami neplaniniai tiksliniai teisme rengiamų procesinių sprendimų kokybės patikrinimai.

Gerosios praktikos pavyzdžiais galėtų būti laikoma ir tai, kad, išoriniam administratoriui nustačius įpareigojimą atlikti tam tikrus veiksmus, yra nustatomas laikotarpis, per kurį įpareigojimas turi būti įvykdytas, taip pat atskaitingumas konkrečiam asmeniui. Po trijų mėnesių pakartotinai patikrintas asmens, dėl kurio veiksmų ar neveikimo buvo atliekamas patikrinimas ir nustatyti trūkumai, darbas konkrečioje srityje, taip įvertinant, ar taikytos organizacinės veiklos priemonės buvo paveikios. Paminėtina ir tai, kad dažnu atveju teismo teisėjų susirinkimuose yra aptariami atvejai dėl vadovavimo procesui kokybės ir teisėjo etikos normų laikymosi, todėl svarbu skatinti tokį komunikavimo būdą ir įvardyti jį kaip gerąją praktiką.

Administracija, įgyvendindama jai suteiktus įgalinimus teikti pasiūlymus dėl teismų administracinės veiklos ir organizacinio darbo tobulinimo, siūlo informuoti Lietuvos Respublikos teismus apie pastebėtus ir įvertintus trūkumus, pasiūlyti įgyvendinti gerosios praktikos pavydžius, atsižvelgiant į jų aktualumą kiekvienam teismui, bei imtis priemonių teismų vidinei komunikacijai gerinti.

ANALIZUOTŲ NEPLANINIŲ TIKSLINIŲ PATIKRINIMŲ SĄRAŠAS

Eilės numeris	Teismas	Registracijos numeris Administravimo veiksmų registre	Nustatytų organizacinės veiklos trūkumų esmė
1.	Lietuvos Aukščiausiasis teismas	6526	Trūkumai nenustatyti.
2.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	6593	Dėl teisėjų organizacinės veiklos ir Teisėjų etikos kodekso laikymosi
3.	Vilniaus apygardos teismas	6437	Dėl teisėjų padėjėjų darbo organizavimo, teismo vidinės komunikacijos ¹
4.		6844	Dėl teismo darbuotojų galimai padarytų tarnybinių nusižengimų tyrimų atlikimo tvarkos, teisėjų padėjėjų darbo organizavimo ²
5.		6859	Dėl teismo darbuotojų galimai padarytų tarnybinių nusižengimų tyrimų atlikimo tvarkos, teismo darbuotojų asmens duomenų apsaugos, atliekant galimai padaryto tarnybinio nusižengimo tyrimą ³
6.	Kauno apygardos teismas	6276	Dėl teismo vidinės komunikacijos, teisėjų padėjėjų darbo organizavimo ⁴
7.		7015	Dėl netinkamo daiktų ir proceso dalyvių duomenų saugojimo ⁵
8.	Klaipėdos apygardos teismas	6361	Dėl teismo vidinės komunikacijos ⁶
9.		7136	Patikrinimo aktas nebuvo surašytas. Administravimo veiksmų registre pateikiama informacija tik apie inicijuoto patikrinimo pagal gautą skundą nutraukimą.
10.	Panevėžio apygardos teismas	6364	Trūkumai nenustatyti
11.	Šiaulių apygardos teismas	6496	Dėl bylų nagrinėjimo trukmės ir terminų nesilaikymo

¹ Neplaninis tikslinis patikrinimas atliktas dėl Vilniaus miesto apylinkės teisme nustatytų trūkumų.

² Neplaninis tikslinis patikrinimas atliktas dėl Vilniaus miesto apylinkės teisme nustatytų trūkumų.

³ Neplaninis tikslinis patikrinimas atliktas dėl Vilniaus miesto apylinkės teisme nustatytų trūkumų.

⁴ Neplaninis tikslinis patikrinimas atliktas dėl Kauno apylinkės teisme nustatytų trūkumų.

⁵ Neplaninis tikslinis patikrinimas atliktas tiek dėl Kauno apylinkės teisme, tiek dėl Kauno apygardos teisme nustatytų trūkumų.

⁶ Neplaninis tikslinis patikrinimas atliktas dėl Klaipėdos apylinkės teisme nustatytų trūkumų.

12.		6638	Dėl bylų nagrinėjimo trukmės ir terminų nesilaikymo
13.		7162	Trūkumai nenustatyti
14.	Kauno apylinkės teismas	6359	Dėl teisėjų organizacinės veiklos ir Teisėjų etikos kodekso laikymosi
15.		6789	Dėl teisėjų organizacinės veiklos ir Teisėjų etikos kodekso laikymosi
16.	Marijampolės apylinkės teismas	6392	Dėl bylų nagrinėjimo trukmės ir terminų nesilaikymo
17.		6313	Dėl bylų nagrinėjimo trukmės ir terminų nesilaikymo
18.		6314	Dėl teisėjų organizacinės veiklos ir Teisėjų etikos kodekso laikymosi
19.	Vilniaus regiono apylinkės teismas	6473	Dėl teisėjų organizacinės veiklos ir Teisėjų etikos kodekso laikymosi
20.		6863	Dėl teisėjų organizacinės veiklos ir Teisėjų etikos kodekso laikymosi
21.		7054	Trūkumai nenustatyti
22.		7059	Dėl netinkamo asmenų aptarnavimo ir teismo darbo organizavimo karantino laikotarpiu
23.	Regionų apygardos administracinis teismas	6768	Dėl teismo procesinių dokumentų rengimo

DERINIMO PAŽYMA

DĖL NEPLANINIŲ TIKSLINIŲ PATIKRINIMŲ APIBENDRINIMO PAGAL GAUTUS ASMENŲ SKUNDUS 2020 M. – 2021 M. I PUSMETĮ

Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija), atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijas, pateiktas atlikus valstybinį auditą „Teismų sistema“, dėl teismuose atliktų administravimo patikrinimų rezultatų susisteminimo, apibendrinimo ir nustatyto periodiškumu pateikimo Teisėjų tarybai, vadovaudamasi Administracijos direktoriaus 2020 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 6P-124-(1.1), kuriuo nutarta kasmet atlikti teismų išorinių administravimo patikrinimų, kurių metu buvo nustatyti pažeidimai, rezultatų už praėjusius metus apibendrinimą ir pateikti apibendrintą informaciją bei siūlymus dėl galimų teismų veiklos tobulinimo priemonių svarstyti Teisėjų tarybai, bei suderinusi su Teisėjų taryba apibendrinimo apimtį, jog tikslinga atlikti neplaninių tikslinių patikrinimų, atliktų pagal gautus asmenų skundus, apibendrinimą už 2020 m. – 2021 m. pirmą pusmetį, parengė ir pateikė derinti Teismų administravimo komitetui (toliau – Komitetas) 2020 metų – 2021 metų I pusmečio teismų administravimo trūkumų, taikytų organizacinės veiklos priemonių ir gerosios praktikos apibendrinimą (toliau – Apibendrinimas). Gautos Komiteto narių pastabos užfiksuotos šioje derinimo pažymoje, kurioje pateikiami siūlymai dėl pateiktų pastabų įgyvendinimo.

Nr.	Pastabas pateikęs Komiteto narys	Pastabos, siūlymai	Pastabų, pasiūlymų įvertinimas
1.	Irena Vapšvienė	Aprašant vienus patikrinimus – teismai, kuriuose jie atlikti (taip pat ir kas atliko patikrinimus), lieka anoniminiai, kituose – įvardijami.	Atsižvelgta. Atsižvelgus į pateiktą pastabą, Apibendrinimas patikslintas, jame nenurodant konkrečių teismų pavadinimų.
2.		Apibendrinime teikiami siūlymai dėl teismų administracinės veiklos ir organizacinio darbo tobulinimo yra formalūs, nenurodomos priemonės jų realiam įgyvendinimui.	Svarstyтина. Apibendrinimo tikslas – pateikti susistemintą informaciją bei siūlymus, remiantis apibendrinimo metu gauta informacija, dėl galimų teismų veiklos tobulinimo priemonių svarstyti Teisėjų tarybai. Apibendrinime susisteminta informacija gauta iš patikrinimo aktų ir administravimo subjektų priimtų sprendimų dėl patikrinimo išvadų ir jų įgyvendinimo, kuriuose atspindi konkrečiame teisme nustatyti trūkumai ir priemonės, kurių buvo imtasi siekiant išvengti analogiškų pažeidimų ateityje. Visgi,

			informacijos apie pasitelktų priemonių tinkamumą, jų teigiamą poveikį, realų įgyvendinimą nėra gauta. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, siūlytina svarstyti Administracijos teikiamų siūlymų aktualumą visų teismų administracinės veiklos ir organizacinio darbo tobulinimo kontekste, o jų tolesnę analizę/įgyvendinimą pavesti atlikti Administracijai.
3.	Jolanta Malijauskienė	Tam tikrose Apibendrinimo dalyse paminėti konkretūs teismų pavadinimai (nurodant ir pareigas – pirmininkas, pavaduotojas, kancleris), kai tuo tarpu kitose apibendrinimo dalyse konkretūs teismai nenurodyti. Konkretaus teismo, kuriame buvo nustatyti veiklos trūkumai/pažeidimai, nurodymas neturi jokios informacinės vertės ir neatitinka atlikto apibendrinimo tikslo – prevenciškai informuoti Lietuvos teismus (dėl galimų organizacinio darbo trūkumų) ir pateikti rekomendacijas dėl darbo organizavimo (išryškinti gerąją praktiką), todėl siūlytina Apibendrinime nenurodyti konkrečių teismų pavadinimų, apsiriboti formuluotėmis „apylinkės teismas“, „apeliacinės instancijos teismas“.	Atsižvelgta. Atsižvelgus į pateiktą pastabą, Apibendrinimas patikslintas, jame nenurodant konkrečių teismų pavadinimų.
4.	Gražvydas Poškus	Reikėtų laikytis vienodos praktikos ir arba dėl visų patikrinimų nurodyti teismų pavadinimus, arba iš viso nenurodyti. Išreikštas siūlymas Apibendrinime teismų neįvardinti.	Atsižvelgta. Atsižvelgus į pateiktą pastabą, Apibendrinimas patikslintas, jame nenurodant konkrečių teismų pavadinimų.
5.	Egidija	Pateiktas siūlymas iš paties ataskaitos teksto pašalinti	Atsižvelgta.

	Tamošiūnienė	teismų pavadinimus, bet prie ataskaitos pridėti visų atliktų ir ataskaitoje analizuotų patikrinimų sąrašą.	Atsižvelgus į pateiktą pastabą, Apibendrinimas patikslintas jame neminint konkrečių teismų pavadinimų, tačiau prie jo pridėtas analizuotų patikrinimų sąrašas.
--	--------------	--	--

TEISĖJŲ TARYBA

Protokolinis nutarimas

2022 m. d.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 120 straipsnio 17 punktu ir siekdama įgyvendinti priemones, galinčias padėti tobulinti Lietuvos Respublikos teismų administracinę veiklą,

Teisėjų taryba **n u t a r i a:**

1. **P r i t a r t i** 2020 metų – 2021 metų I pusmečio teismų administravimo trūkumų, taikytų organizacinės veiklos priemonių ir gerosios praktikos apibendrinimui.

2. **P a v e s t i** Nacionalinei teismų administracijai informuoti Lietuvos Respublikos teismus apie pastebėtus ir įvertintus teismų administravimo trūkumus, taikytas organizacines veiklos priemones ir gerąją praktiką, išsiunčiant jiems 2020 metų – 2021 metų I pusmečio teismų administravimo trūkumų, taikytų organizacinės veiklos priemonių ir gerosios praktikos apibendrinimą.

Pirmininkas

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinė teismų administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL 2020 - 2021 METŲ I PUSMEČIO TEISMŲ ADMINISTRAVIMO TRŪKUMŲ, TAIKYTŲ ORGANIZACINĖS VEIKLOS PRIEMONIŲ IR GEROSIOS PRAKTIKOS APIBENDRINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-02-22 Nr. 4R-356-(1.13.Mr)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	4
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Parašo paskirtis	pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Natalija Kaminskienė Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-22 14:23:59 GMT+02:00
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-22 14:24:13 GMT+02:00
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2019-06-21 10:35:41 GMT+03:00 - 2022-06-20 10:35:41 GMT+03:00
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Lietuvos teismų informacinė sistema
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. (2022-02-22 15:08:10)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	Nuorašą suformavo LITEKO 2022-02-22 15:08:10
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-